

Ha Suyat James

¹ Sakon si James un mansimbi kan Apudyus ya Apu Jesu Kristu. Allaya suyatku kan chikayu'n Judio un mamati un lawatawatak si ili-ili. Bibiyu kayu otyan losan.

Achi Kayu Manchuwa-chuwa Mipanggop Kan Apudyus

(Rom. 5:3-5; 2Co. 12:9-10; 1Pe. 1:6-9)

² Susulud, lu mapaligatan kayu si mangkangkalasi'n ligat, ibilangyu un gumarasanyu, ³ ti ammuyu un lu maalusanyu ligat gapu si pammatiyu, ked hachi pumigsaan chi kilaattomyu.* ⁴ Ked masapuy'n alalusanyu cha ligat, ta maot-otnganyu ya bibiyu mambibiyegyu un mangwa kan cha losan un pion Apudyus.

⁵ Lu awed kan chikayu mangkuyang si laing, masapuy'n malluwalu kan Apudyus ot maatod kan siya, ti lalaay si Apudyus kan cha losan un tagu'n manchawat kan siya. ⁶ Ngim lu malluwalu kayu, masapuy'n patiyonyu un idchon Apudyus chi chawatonyu ya achi kayu manchuwa-chuwa. Ti ha tagu'n manchuwa-chuwa, isun chi challuyun si byeybyey un iyulli-ullin chi bidbid. ⁷⁻⁸ Ha katchi'n tagu un manchuwa-chuwa ya mangkossa-kossa si losan

* **1:3** 1:3 Itullongyu Romans 5:3-4 ya 1 Peter 1:6-9

un koola, achipunla lamlamaon un awed idchon Apudyus kan siya ti lappun idchola kan cha kamatchi.

*Mipanggop Si Kapus Ya Byaklang
(1Ti. 6:6-10, 17-19)*

⁹ Chikayu'n kakapus un mamati, masapuyn magalasan kayu ti ipotpoto Apudyus chikayu. ¹⁰ Ya chikayu'n byabyaklang un mamati, magalasan kayu otyan ulay lu ipacheyan Apudyus chikayu ti ha byaklang ya kilabyaklangla ked mampatingga un isun chi sabsabung un sinakitan ked lappun. ¹¹ Lu umilit si amod, makyaw cha muya ked mantok-eg chi sabungcha ked lakaan chi kilabiayula. Katchi bo makwa si byaklang un matoy si mangasikasuwala si kilabyaklangla.[†]

*Ilisi Taku Subsub Un Makabyasuyan
(1Co. 10:13; 2Ti. 2:22-23)*

¹² Pian chi tagu un miyattomla ligat, ti lu misikedla pammatila magunggulaan siya si biyeg ing-inggala un siya ingkarin Apudyus kan cha mangay-ayat kan siya.

¹³ Ngim lu masubsub chi tagu, achipun makwa un kalala si Apudyus chi lalubsub kan siya. Ti achipun masubsub si Apudyus si lawwik ya achipun bo mansubsub. ¹⁴ Ti masubsub chi tagu un makabyasuy lu maawis si lawwing un pipion chi long-egla. ¹⁵ Ked lu ig-iggalan koon chi

[†] **1:11** 1:11 Isaiah 40:6-7

lawwing un pipion chi long-egla, hachi makabyasuyala. Ked lu ig-iggala'n mangwa si byasuy, siya misilaala kan Apudyus si ing-inggala.[‡]

¹⁶ Ked susulud un ay-ayatok, lu masubsub kayu, achiyu pabyasuyon si Apudyus si lawwing un pin-ayu koon. ¹⁷ Ti losan un bibiyu ya ustу un maatod kan chitaku ked lampeypu kan Apudyus un awed ud langit. Siya langwa kan cha silaw ud langit. Ngim ulay lu mambyalibyaliw cha killingwala, achipun pulus mambyaliw si Apudyus. ¹⁸ Gapu si simsimmokla, lambyalilola chitaku aalakla gapu si lamatiyan taku si ugudla'n katutwaan ked chitaku'n aalakla chi kapotogen kan cha losan un killingwala.

Masapuy'n Ipotog Taku'n Chongyon Chi Ugud Apudyus

(Luk. 6:46-49)

¹⁹ Susuludku'n ay-ayatok, ammanyu somsomkon cha alla: Masapuyn laksagala taku'n manchongey, ngim amman taku allechen un man-ugud ya achi mallasu sumangaan taku. ²⁰ Ti lu sumanga chi tagu ked achipun makakopya si bibiyuwon Apudyus. ²¹ Siya kaalonyu cha losan un lawwing un somsomok ya cha losan un lawwing un angwat. Ked ipakumbyabyayu long-egyu ya patiyonyu ugudla un limuya si somsomokyu, ked hachi malagu kan chikayu.

²² Achiyu allilawon chi long-egyu un manchongey lawa si ugud Apudyus, ngim masapuyn koonyu cha imbyegala. ²³ Ti ha tagu'n manchongey lawa si ugud Apudyus ya achipunla

[‡] **1:15** 1:15 Otoy - mallalayun un misilaan kan Apudyus.

tuttuwaon, isun chi tagu'n mallagechawan.
²⁴ Itutullongla long-egla ked lu lumawa, kakmala laliwatan chi payangla. ²⁵ Ngim ha tagu'n ammala ipapati'n man-ache'y si ustu-ustu'n lin-tog Apudyus un siya manwayawaya si tagu ya ipapuutla manchongey ya achipunla liwatan cha chingngeyla ngim koola ibyegala, binchisyulan Apudyus siya si losan un koola.

²⁶ Ha tagu un mangibyega'n mangapudyus ngim achipunla miyattom chi tupokla, ked ey-eylugela long-egla ya lappun simbin chi mangapudyusala. ²⁷ Ti ha tagu'n ibilang Ama taku'n Apudyus un gettok un mamati ked: tuyunganta cha laulila ya cha labyayu si cha malligatancha ya achipunta mikama si lawwing un kokòon cha tagu si alla'n lubung.

2

Man-iisuwon Taku Cha Losan Un Tagu *(Rom. 12:3-5; 14:1-23)*

¹ Susulud, gapu ta lamati kayu kan Jesu Kristu un Apu taku'n kachayawan, masapuyn achi kayu mampili si tagu gapu si kasasaedcha. ² Lungay awed chuwa'n tagù umali si maup-uppulanyu, ha osa byaklang un mansisingsing si buyawan ya leleman chi silupla ked ha osa, kapus un mampitto-pittoy ³ ked siya ipain-anyu si bibiyu chi byaklang ya kalanyu, "Allaya umamuyam un leleman," ngim kalanyu si kapus, "Ancha sumikachem willu Mallupiledka si ikiyak," ⁴ ked lakabyasuy kayu ti mampili kayu si tagu ya lambyalin kayu kuis un lawwing chi somsomokyu.

5 Chongyonyu, susuludku'n ay-ayatok. Siya chilutukan Apudyus cha kakapus un tagu si alla'n lubung un byaklang si pammati ya chicha mipati si mampangatala un siya ingkarila kan cha mangay-ayat kan siya. **6** Ngim imbibiinyu cha kakapus! Cha byabyaklang met cha mangam-amis kan chikayu ya pin-a mangichiyum kan chikayu si korti. **7** Chicha pin-a mangibyega si lawwing si machaychayaw un ngachen Jesu Kristu un pilati taku.

8 Ked lu tungpayonyu kapopotgen un lintog Apudyus un kalala, "Masapuy'n ayatom cha asintatagum un isun chi man-aayatlu si longeglu,"* ustу pin-ayu koon. **9** Ngim lu mampili kayu si tagu gapu si kilasasaedcha, makabyasuy kayu ti supplingonyu lintog Apudyus. **10** Ti lu silu mangibyega'n tuttuwaola cha losan un lintog ngim lu silupplingyu os-ossaan un lintog Apudyus ked lakabyasuy kayu si losan. **11** Ti imbyegan Apudyus si lintogla un kalala, "Achika makachegchegas," kalala bo, "Achika pumatoy."† Ked ulay lu achipunka makachegchegas ngim lu pumatoyka, isula bon silupplinglu cha lintog Apudyus. **12** Ked somsomkonyu un sigulachu'n kuison Apudyus chikayu lu tiluttuwayu lintogla'n manwayawaya kan chitaku. Ked ha uguchonyu ya koonyu masapuy'n umulud si itudtuchun chi lintog. **13** Ti achipun Apudyus kacheguwan chi tagu'n achipun kumachtegu si asintatagula. Ngim cha malagchegu kan cha uchum, achipun umogyat lu kuison Apudyus

* **2:8** 2:8 Leviticus 19:18 † **2:11** 2:11 Exodus 20:13-14, Deut. 5:17-18

siya.

*Mipanggop Si Pammati Ya Bibiyu'n Angwat
(Jhn. 15:1-5; 1Jn. 3:18)*

¹⁴ Susuludku, himma simbila lu awed tagu'n mangibyega un alla pammatila, ngim achipun mailad chi bibiyu'n angwatla? Ha taguwon kamman chi pammatila siya? ¹⁵ Lungay awed choga taku'n mamati un makasapuy si silup ya makan, ¹⁶ ya kalan chi osa kan chikayu'n, "Ingkan, otyan ta binchisyulan chika kan Apudyus ya idchen chika si masapuym un makan ya silup," ngim lu achipunyu idchen si masapuyla, himma simbin chi hachi? ¹⁷ Kamatchi bo pammati gey un abus, lu achipun mapatachulan si bibiyu'n angwat, lappun simbila ya miyalig un lalattoy.

¹⁸ Ngim awed chi mangibyega, "Ha osa'n tagu, awed pammatila abus ngim ha osa, awed bo bibiyu'n angwatla abus." Ked katla isongbyatku: "Achipunlu mipaila kan sakon chi katuttuwaan chi pammatim lu achipunlu mapatachulan si bibiyu'n angwat. Ked sakon, ipailak kan sika chi kilatuttuwan chi pammatik si bibiyu'n angwatku." ¹⁹ Mamati kayu un ossaan si Apudyus? Ustu mit, ngim somsomkonyu un ulay cha chimunyu mamaticha bo kan Apudyus ya mamayogpogcha si ogyatcha kan siya. ²⁰ Chikayu'n laog-oggogen! Ha pionyu'n ipailak un ha pammati un lappun kingwalad bibiyu ked lappun simbila? ²¹ Isun Abraham un apu taku si awi. Chakampun kamman un siya langibilangan Apudyus kan siya un lalintog gapu si killingwala si langichuyaala kuma kan alakla'n

Isaac si altar?[‡] **22** Mailayu un lapatachulan chi pammatila si bibiyu'n angwatla, ked ummustustu chi pammatila gapu si killingwala. **23** Ot latungpey liigili un ugud Apudyus un kalala, "Lamati si Abraham kan Apudyus ot lapalintog siya si sangwalan Apudyus."[§] Ya laawagen bo siya un biyun Apudyus. **24** Mailayu un ibilang Apudyus un mapalintog chi tagu gapud chi killingwala, chakampun si pammatila gey abus.

25 Isun bo Rahab un aggasoyan un byebyai. Ti si gummatngan cha Israelitas un ummoy lantamcheg, lamati siya kan Apudyus. Intayula chicha ya tiluyungala chicha'n ummawid si sabyali'n chayan. Imbilang Apudyus siya un lalintog gapu si killingwala un lammangili kan cha ummoy lantamcheg.*

26 Katchi bo chi pammai, lu achipun mapatachulan si bibiyu'n angwat ked lalattoy, isun chi long-eg un latoy lu lappun angosla.

3

*Attoman Chi Tupok
(Eph. 4:29; Tit. 3:2)*

1 Susulud, achiyu gamgaman un mantudtuchu si ugud Apudyus ti ammuyu un lachegchegson chi mangkukuis Apudyus kan cha pin-a mantudtuchu si ugudla, lu cha tudtuchuwancha.

2 Losan taku achu mikachaw-asala. Ngim lu awed tagu un maattomala un achipun man-ugud

[‡] **2:21** 2:21 Genesis 22:1-14 [§] **2:23** 2:23 Genesis 15:6, Romans

4:3 * **2:25** 2:25 Joshua 2:1-21

si lawwing, ked laangsan ya maallechela long-ebla.

³ Isun chi kabyayu, lu mapatingeyan chi tupokla, tumuttuwa kan chitaku, makwa un ipooy taku kabyayu si pion taku un mangikaplan. ⁴ Isun bo chi bapur, ulay lu chakey ya michulun chi lapigsan bidbid, makwa'n mipooy chi chalibyey si piola'n mangikaplan gapu si byenbyen-it un tabla un awed si pon-edla. ⁵ Katchi bo tupok taku, ulay lu byenbyen-it ked mamaspaswey. Ya isun chi byenbyen-it un peyatik chi apuy, lu gungngot makwa'n lasapola eywa-eywa un gilubyat. ⁶ Ha tupok taku ked isun chi apuy ti siya mampeypuan cha lawwik un ugud un umiklap ya mampeywing si kilatatagu taku. Ti si Satalas chi meypuan cha lawwing un ibusgey chi tupok.

⁷ Losan un kalasin chi atap un ayam, cha sissiwit, cha mangkakkachap ya cha inggew si chelum ked makwa'n paamuwon chi tagu ked alla cha lapaamu. ⁸ Ngim lappun tagud makapaamu si tupokla. Ti achipun makaiyattom ya man-ugud si lawwing un isun chi kochot un umtoy.

⁹ Ha tupok useyon taku'n manchayaw kan Apu taku ya Ama taku'n Apudyus ya siya bo useyon taku'n man-eyaweg si asintatagu taku un kingwan Apudyus un kais-isula. ¹⁰ Ossaan chi tupok, ngim manchayaw ya man-eyaweg. Susulud, chakampun otyan un katchi! ¹¹ Ha miyaligela, awed kamman uu'd un manchisan lumoswad chi mampeykas ya manggigipyok un

chelum? ¹² Lappun! Ti achipun makwa'n lumoswa chi mampeykas un chelum si uud un siya lumos-loswaan chi manggigipyok un chelum. Isula bo un ha byeeybyeey ked chakampun un siya meypuan chi mailum un chelum. Isula'n lappun geyabya un mamunga si mangga ya lappun grapes un mamunga si geyabya.

Ha Laing Un Mampeypu Kan Apudyus
(1Co. 1:18-31; 2:6-16)

¹³ Awed kamman lalaing ya malag-awat kan chikayu? Lu awed, masapuyn ipailala kilalaingla si bibiyu'n biyegla si mangwaala si bibiyu'n angwat un lapakumbyabya. ¹⁴ Ngim lu amod chi aposyu ya lakukuttuman kayu, achiyu otyan ilastug un mangibyegan lalaing kayu ti lambyalilonyu tilutuli chi katuttuwaan. ¹⁵ Ha katchi'n laing ked chakampun un lampeypu kan Apudyus, ngim lampeypu si somsomok chi tagu, un lailubungan ya lampeypu kan Satalas. ¹⁶ Ti lu awed apos ya kutum, ked lappun timpuyug ya awed losan un kalasin chi kilalawwing.

¹⁷ Lu awed kan chitaku kilalaing un lampeypu kan Apudyus, ked mampeykas taku, pion taku mallin-awa, sumayakaw taku, malagteun taku, malagkachegu taku ya pasig bibiyu koon taku kan cha asintatagu taku ya achipun taku mampili si tagu ya achipun taku mamappain-on. ¹⁸ Ked lu mapalin-awa taku cha uchum, isun chi lammuya taku si lumin-awaan, un siya ibungala kilalintog un bibiyu'n angwat.

4

*Ha Mayam-alan Chi Timpuyug Taku Un Matati
(Rom. 6:6-14, 19)*

¹ Himma gapun chi mantiliwanyu ya mansusubogenyu? Siya gapula cha lawwing un pipion chi long-egyu un pin-a umalimuchong un achipun chi long-egyu maattoman. ² Achu pionyu'n maaya, ngim achipun kayu makaaya ked siya pumatoyanyu. Alla cha pionyu'n aguman ngim achipun kayu makaaya ked siya chi mantiliwanyu ya mansusubogenyu. Achipun kayu makaaya kan cha pionyu ti achipun kayu manchawat kan Apudyus. ³ Ked lu manchawat kayu, achipun Apudyus idchon ti lawwik chi panggopyu'n manchawat, ti mangganggalasan abus chi long-egyu.

⁴ Chikayu'n achipun mantegochen, issu-issuyu kachechegchegas ti achipunu ibibiin chi pammatiyu kan Apudyus. Sigulachu'n ammuyu un, lu potpotgonyu cha lawwik un ganggala-son chi alla'n lubung, kabusuy chikayu kan Apudyus! Lu somsomkonyu'n mitimbuyuy kayu si lailubungan un kopya, mambyalilonyu long-egyu kabusuyn Apudyus. ⁵ Achiyu ibyegan lappun simbin chi liigili un ugud Apudyus un kalala,

“Mangimon si Apudyus lu awed kapilleyos chi Ispiritun Apudyus
un illiggala kan chitaku.”

⁶ Ngim amod chi kachegun Apudyus kan chitaku. Ti kalan chi liigili un ugud Apudyus,
“Sangaon Apudyus cha lasayaw, ngim

kacheguwala cha lapakumbyabya.”*

⁷ Ked masapuy'n idchonyu biyegyu kan Apudyus. Iskedyu'n tupapaon si Satalas ked kakmala telan chikayu. ⁸ Umachali kayu kan Apudyus, ot umachali bo kan chikayu. Chikayu'n malagbyasuy, mambyabyawi kayu kan cha byasuyyu ya peykasonyu cha somsomokyu. Ya chikayu'n manchuwa-chuwa, man-ossaalonyu somsomokyu kan Apudyus. ⁹ Mallangchu kayu, chumauy kayu ya man-ibin kayu gapu si byasuyyu. Iyageyyu'n mayokyokyok ya ilugiyu'n man-ibin. Achi kayu mangganggalas ngim chumauy kayu. ¹⁰ Ipakumbyabyayu long-egyu si sangwalan Apudyus ked pachayawala bo chikayu.

*Achiyu Pabyasuyon Cha Susuludyu
(Mat. 7:1-5; Rom. 14)*

¹¹ Susulud, achi kayu man-asilikud. Lu silu mallikud willu mamabyasuy si suludla, ked likudla ya pilabyasuyla bo lintog Apudyus un kalala ayatonyu cha uchum. Ngim lu pabyasuyonyu chi lintog Apudyus, chakampun si tumuttuwa kayu si lintog ngim lambyalin kayu osa'n mampabyasuy. ¹² Si Apudyus abus chi langwa si lintog ya siya abus chi alla kalintogela un mamabyasuy. Siya abus chi alla kilabyelinla un malagu ya manyam-an kan chitaku. Ked lappun pulus kalintogen taku un mamabyasuy kan cha asintatagu taku.

*Issan Apudyus Cha Leyastug
(Mat. 6:34)*

* **4:6** 4:6 Proverbs 3:34

¹³ Chongyonyu, chikayu'n mangibyegbyega un, "Katla koonmi: Si sala'n eygew willu bigat ingkami si osa'n ili ked inggew kami udchi si masintawon ked mallaku kami ta machog-an chi pilakmi." ¹⁴ Ha ammuju kamman chi makwa lu bigat? Lai! Ti alla'n biyeg taku ked isun chi asuk un lumoswa si sin-akitan ked maumas.[†] ¹⁵ Katla otyan chi ibyegayu, "Lu ipalubus Apudyus, matatagu kami ked koonmi cha katla willu katchi." ¹⁶ Ngim mamaspaswey kayu kan lasayaw kayu. Losan un silasayaw ked lawwing. ¹⁷ Ked ha tagu un ammula ustу un makwa ya achipunla koon, makabyasuy.

5

Tudtuchun Apudyus Kan Cha Byabyaklang (1Ti. 6:6-10, 17-19)

¹ Chongyonyu, chikayu'n byabyaklang! Man-bin kayu ya mallangchu kayu gapu si ligat un makwa kan chikayu. ² Laumas cha bilaklangyu ya amilon cha ataki cha silupyu. ³ Letiyan cha buyawanyu ya pilakyu. Ked ha laticha siya mampaloklok un chakampun si ustу languseyanyu si kilabyaklangyu. Ked yam-alon Apudyus cha long-egyu un isun chi apuy ti lan-umung kayu si kilabyaklang si sala'n alungus chi eygew. ⁴ Achipunyu illidchon cha tangchen cha pilanguyu ya cha lan-aliyonyu si cha payawayu. Man-ibiibincha kan chikayu ked ha lilicha chingngeyn Apudyus un Mallakabyelin. ⁵ Chikayu, lalam-ay chi biyegyu utla

[†] **4:14** 4:14 13-14 Proverbs 27:1

pita ya gilanggalasyu si byayangla'n pin-ayu koon. Isuyu byaka un pilalungpuyu cha long-egyu sakbyey un mapeti kayu ti pinpillokyu chi long-egyu sakbyey un chusaon Apudyus chikayu. ⁶ Kilodchonganyu ya pilatoyyu cha gigillok un lappun kabyasbyasuyala.

*Alusanta Ligat
(Luk. 24:25-26)*

⁷ Ked chikayu'n susuludku, masapuy'n alusanyu inggala si mangulilan Jesu Kristu. Ilanyu ked cha kauuma un alusancha uwayon chi uchen si man-oskancha si pitacha ya alusancha uwayon chi mamungaan cha immuyacha asicha ot apiton chi lapotog un bungan chi immuyacha. ⁸ Chikayu masapuy bon alusanyu. Pakoscheyonyu somsomokyu ti chanchali mangulilan Apu Jesu Kristu. ⁹ Susulud, achi kayu man-asiinguk ta achipun Apudyus chikayu kodchongan. Masapuy'n ammuwonyu un chanchali timpu un gumatngala ya manguisala si tagu.

¹⁰ Susulud, somsomkonyu cha propetan Apudyus un ummoy langibyegbyega si ugud Apudyus. Chicha mansampayanyu si kilaalus un mangiyattom si losan un ligat. ¹¹ Ha kilatuttuwaala, pian cha tagu un mangiyalus un mangiyattom si cha ligat. Chingngeyyu kilaalus Job un ilan-alusala ligat ya ammuyu in-ilon Apudyus un langwa kan siya un kapiopian si alungusla.* Ti malagchegu ya malag-ayat si Apudyus.

* **5:11** 5:11 Job 1:21-22, 2:10, 42:12-16

¹² Ngim ha kapopotgen si losan, susulud, achi kayu mansapata un useyonyu ngachen Apudyus ud langit willu cha inggew utla pita. Ngim kalanyu “O” lu tuttuwa, willu “Lai” lu chakampun, ta achipun Apudyus chikayu kodchongan.

¹³ Lu awed mapaligatan kan chikayu? Masapuy’n malluwalu kan Apudyus. Lu awed lagalas kan chikayu, masapuy’n mangkanta si palagchaychayaw kan Apudyus. ¹⁴ Ked lu awed masakit kan chikayu, masapuy’n ipaayegla cha pallakayon chi simbyaan ta iluwaluwancha siya ya apyusancha siya si ngachen Apu Jesu Kristu. ¹⁵ Ked gapu si luwalucha un mamaticha kan Apudyus, makaan chi sakinla ti kaalon Apudyus ya pakawalola bo cha byasuya. ¹⁶ Ked man-asibyega kayu kan cha byasuyu ya manasiluwalu kayu ta maagasan kayu. Ti ha luwalun chi lalintog un tagu ked amod kilabyelinla ya bibiyu makwaala.

¹⁷ Isun propeta Elijah. Siya ked tagu un isu taku. Inggettakla un lalluwalu ta achipun otyan umuchen ot achipun ummuchen si tiyu’n tawon ya godwa. ¹⁸ Ingkasinla bo lalluwalu ta umuchen ot tuttuwan ummuchen ot tummubu kasin cha muya si pita.[†]

¹⁹ Susuludku, lu awed osa kan chikayu’n man-awichela chi katuttuaan ya awed bo mangiyulin kan siya, ked lansagung kan Apudyus, ²⁰ masapuy’n ammuwonyu un lu silu mangiyulin si osa’n malagbyasuy kan Apudyus, ked siya lalagu si malagbyasuy si matoyala un

[†] **5:18** 5:18 1 Kings 17:1, 18:42-45

James 5:20

xv

James 5:20

mangisila kan siya kan Apudyus ing-inggala ya
mapakawan chi amod un byasuyla.

**Ha Ugud Apudyus
Kalinga, Lubuagan: Ha Ugud Apudyus (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kalinga, Lubuagan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

a19fa55b-374d-526a-9fee-6924d9f6cec8